

Wat verandert er volgend schooljaar? Passend onderwijs als je kanker hebt

Een kind met kanker heeft in veel gevallen extra ondersteuning nodig om onderwijs te kunnen blijven volgen. Soms voor korte, soms voor langere tijd. Scholen kunnen hiervoor een beroep doen op (preventieve) ambulante begeleiding, leerlinggebonden financiering en ondersteuning door consulenten onderwijs-ondersteuning zieke leerlingen. Tot nu toe, want vanaf augustus 2014 verandert er het een en ander in het onderwijs. Ook leerlingen met kanker krijgen hiermee te maken.

Vanaf augustus 2014 verdwijnt de leerlinggebonden financiering ofwel het 'rugzakje'. Het is dan dus niet meer mogelijk om een rugzakje aan te vragen. Het budget dat aan het rugzakje zit, verdwijnt niet maar wordt anders ingezet. In de plaats van de leerlinggebonden financiering komt 'passend onderwijs'. Met passend onderwijs wordt bedoeld dat reguliere scholen in het (speciaal) basisonderwijs en het voortgezet onderwijs een passende onderwijsplek moeten bieden voor iedere leerling die extra ondersteuning nodig heeft. Scholen hebben hierin een zorgplicht. Zij zijn verantwoordelijk voor het vinden van de juiste onderwijsplek voor elke leerling die zich aanmeldt. De essentie van het onderwijs blijft hetzelfde: iedere leerling uitdagen het beste uit zichzelf te halen. Het uitgangspunt bij passend onderwijs is: regulier als het kan, speciaal als het moet.

SAMENWERKINGSVERBAND

De ondersteuning op de reguliere scholen wordt straks anders georganiseerd. Alle scholen voor regulier basis- en voortgezet onderwijs werken samen in een regionaal samenwerkingsverband. Ook de scholen voor speciaal onderwijs maken deel uit van dit samenwerkingsverband. In dit samenwerkingsverband wordt

bepaald welke ondersteuning er op de scholen geboden kan worden. Elke school moet een afgesproken basisondersteuning bieden. Wat daar concreet mee bedoeld wordt, is per samenwerkingsverband verschillend. Het zal in ieder geval gaan om de ondersteuning aan leerlingen met dyslexie en dyscalculie en leerlingen met een lagere of hogere intelligentie. Daarnaast wordt voor elke school vastgesteld wat zij aan extra ondersteuning kunnen bieden voor leerlingen met specifiekere onderwijsbehoeften. Dit kan betekenen dat er in een samenwerkingsverband scholen zijn met meer deskundigheid en aandacht voor bijvoorbeeld leerlingen met hardnekkige leerproblemen, gedragsproblemen of lichamelijke beperkingen. De samenwerkingsverbanden hebben bovenstaande afspraken onlangs vastgelegd in een ondersteuningsplan. Dit plan is vanaf mei 2014 op te vragen bij elke school.

MAATWERK

Passend onderwijs kijkt vooral naar de mogelijkheden van leerlingen en wat er nodig is om het onderwijs te geven dat daarbij past. Dat kan met extra ondersteuning in de klas in het reguliere onderwijs, bijvoorbeeld door inzet van een klassenassistent, kleinere klassen, aangepast lesmateriaal, individuele

begeleiding of lesgeven in een gespecialiseerde klas. Elk samenwerkingsverband maakt hierin eigen keuzes. Voor een groep leerlingen is specialistische kennis nodig, die geboden kan worden door ambulante begeleiders (vanuit het speciaal onderwijs). Een school kan ervoor zorgen dat zo'n begeleider betrokken wordt bij de ondersteuning van een specifieke leerling. Voor sommige leerlingen is een plek in het bestaande speciaal (voortgezet) onderwijs toch nog de beste plek. Deze scholen voor speciaal onderwijs blijven bestaan en maken straks deel uit van het samenwerkingsverband. Onderwijs op maat is en blijft nodig om elke leerling tot zijn recht te laten komen. Dat wordt met passend onderwijs niet anders.

LEERLINGEN MET KANKER

Een school die te maken krijgt met een leerling met kanker, heeft de taak om vast te stellen wat de onderwijsbehoefte is van de leerling. Wat heeft de leerling nodig om op onze school mee te kunnen blijven doen? In veel gevallen zal een school al contact hebben met de consulent onderwijs-ondersteuning zieke leerlingen, die vanuit het universitair medisch centrum (UMC) al betrokken is bij de leerling. Deze kan de school op weg helpen in het opzetten van de benodigde extra ondersteuning. Ook kan

Foto: Nicole Aben, allesisfoto.nl

Tanja van Roosmalen

de consulent in veel gevallen zorgen dat het onderwijs voor het kind doorgaat als hij wordt opgenomen in een UMC of langdurig ziek thuis is.

Expertise ambulante begeleiders gewaarborgd

Daarnaast hebben veel leerlingen met kanker specifiekere onderwijsvragen, waarvoor zij nu nog vaak een rugzakje krijgen. Denk bijvoorbeeld aan vragen over beperkingen in de grove of fijne motoriek (bijvoorbeeld

door gebruik van vincristine) of over het aanpassen van een lesprogramma, meer afgestemd op het niveau en het leertempo van de leerling. Maar ook komen scholen voor vragen te staan over de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling of over het invullen van onderwijs als een leerling niet meer beter wordt. Hierover is de laatste jaren specifieke expertise opgebouwd bij ambulante begeleiders, die op dit moment werkzaam zijn bij de regionale expertisecentra (REC's). Deze expertise blijft bij passend onderwijs gewaarborgd. Zij wordt alleen niet meer vanzelfsprekend gekoppeld aan de bestaande rugzak. Een school of ouders kunnen wel altijd beroep

doen op de expertise van ambulante begeleiding. In elk samenwerkingsverband wordt de ambulante begeleiding op een gepaste manier georganiseerd. Er zijn samenwerkingsverbanden waar ambulante begeleiders onderdeel uit gaan maken van de zorgteams. In andere samenwerkingsverbanden wordt gekozen voor een consultatievorm, waarbij de ambulante begeleiding wordt ingezet vanuit het speciaal onderwijs in die regio. Hierover worden de komende maanden in elke regio afspraken gemaakt.

EN NU?

Wil je weten wat passend onderwijs voor jouw kind betekent? En als je kind nu een rugzakje heeft, op welke manier de school de extra ondersteuning volgend jaar garandeert? Maak dit dan bespreekbaar op school. De school kan je vertellen hoe passend onderwijs op hun school eruit gaat zien. Uitgangspunt is dat de extra ondersteuning van elk kind gewaarborgd blijft. En ouders blijven ook in de situatie van passend onderwijs belangrijke partners van de school. Jij kent je kind immers het best.

*Drs. Tanja van Roosmalen
Ambulant begeleider, rouw- en verliesbegeleider kinderen en jongeren
Partner Passend Onderwijs Nijmegen
t.vanroosmalen@partnerpassendonderwijs.nl*

Voor meer algemene informatie over passend onderwijs kun je terecht op www.steunpuntpassendonderwijs.nl en www.passendonderwijs.nl. Informatie over onderwijs-ondersteuning aan zieke leerlingen en in het bijzonder een kind met kanker vind je op www.partnerpassendonderwijs.nl en www.ziezon.nl.